

ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGELERİ

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI
TABİAT VARLIKLARINI KORUMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

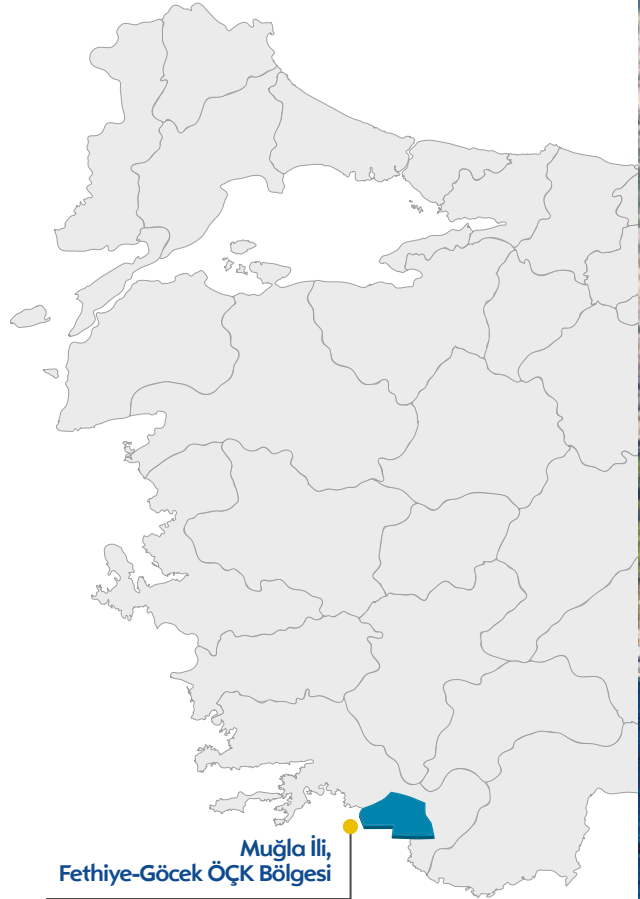
FETHİYE GÖÇEK

Ülkemizde doğal yaşamı, canlı türlerini ve ekosistemi koruma amacına yönelik olarak oluşturulan özel çevre koruma bölgeleri içinde önemli bir yere sahiptir.

Doğal Yaşamı İle

Fethiye Göcek

Fethiye-Göcek Bölgesi 12.06.1988 tarih ve 88/13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiştir. 805,37 km²'lik alandan oluşmaktadır. Bölge, Muđla'nın Akdeniz Bölgesi sınırları içinde ve güneydoğusunda yer almaktadır. Muđla kent merkezinin yaklaşık 120 km güney doğusunda konumlanan bölge, Mendos Dağı'nın eteğinde, iç körfezin hemen doğu kenarında bulunmaktadır. Teke yarımadasının batı kesiminde yer alan Fethiye ilçesinin, kuzeybatısında Köyceđiz ilçesi, kuzeyde Denizli, Burdur, doğuda ise Antalya yer almaktadır.

Muđla ili,
Fethiye-Göcek ÖÇK Bölgesi

Göcek

Koycegiz

Sivara

Sabanlı

Göççeovacık

Dalaman

Güzelyurt

Gocek

Inlice

Yanıklar

Fethiye

Çanköy

Kayakoy

Ölüdeniz

Fethiye - Göcek

Özel Çevre Koruma Bölgesi

Bölgenin güney kıyıları, birden yükselen sarp dağlarla kaplıdır. Körfezinden sonra karada süren ve Fethiye ilçe alanını da kapsayan çöküntü alanlarıyla deniz ve Eşen havzası arasını dolduran kütle, Babadağ adını almış olup ormanlarla kaplı kıyı kuşağına dek sokulmaktadır.

Bölgede kıyı boyunca küçük koylar ve körfezler bulunmaktadır. Bunun en özgün örneği Göcek Koyu'dur. Belçeğiz Mahallesi'ndeki Ölü Deniz Lagünü sakin bir görünüm arz eder. Görülmeye değer koylar arasında Turunç Pınarı, Kalemya, Samanlık ve Boncuklu koyları yer almaktadır. Fethiye körfezinin batı ve kuzeybatısına doğru uzanan irili ufaklı adaların hepsi birden Oniki Adalar diye adlandırılmaktadır. Bunların başlıcaları; Şövalye adası, Tersane adası, Kızıl Ada, Katrancı adası, Delikli adalar, Kızlanada, Hacı Halil Adası, Yassıca Adası ve Domuz Adası'dır.

Yassica Adası

Göcek'in Başlıca Özellikleri

Fethiye'nin tarihi yaklaşık 3 bin 600 yıl öncesine dayanmaktadır. Kentin ilk kuruluşunun M.Ö. 16. yüzyılda olduğu tahmin edilmektedir. Kentin M.Ö. 362'de Perikles tarafından zapt edildiği, daha sonra Büyük İskender tarafından alındığı, M.Ö. 130'da Roma İmparatorluğuna katıldığı ve M.S. 395'te ise Bizans İmparatorluğu sınırları içinde kaldığı bilinmektedir. Malazgirt Savaşından sonra Selçuklu İmparatorluğuna ev sahipliği yapan kent, 1. Haçlı Seferinde Kemenosla, 1286 yılında Menteşe Bey ve 1390'da ise Yıldırım Beyazıt tarafından zapt edilmiştir. Zengin tarihi geçmişi nedeniyle kentin denize doğru olan kesimlerinde Helenistik ve Roma Dönemine ait kalıntılara rastlanmaktadır. Antik Telmessus Tiyatrosu'na ait duvar kalıntıları, Osmanlı Döneminden kalma Cezayirli Camisi önemli tarihi eserler arasındadır.

Gökcek

Yat Limanı

Fethiye Körfezi içinde yer alan Gökcek, geçmişte Likya uygarlığının gelişmiş iki kenti olan Telmesos (Fethiye) ve Kaunos (Dalyan) arasında kalmış bir Likya yerleşimidir. Günümüzde benzersiz koyları ve irili ufaklı adaları ile mavinin bütünleştiği bölge olarak uluslararası alanda da ilgi çeken bir turizm beldesi olarak bilinmektedir. Bu kapsamda bölgede yat turizmi de oldukça gelişmiştir.

Fethiye-Gökcek Özel Koruma Bölgesi tipik Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Sıcak ve kurak geçen yaz mevsimi ve ılık geçen kış ayları yöre iklimini genel olarak karakterize eden başlıca unsurlardır. En sıcak iklim kuşağında yer alan bölgenin sıcaklık ortalamaları oldukça yüksek değerlerdedir. Akdeniz iklim özelliklerini 600 metre yüksekliğe kadar görmek mümkündür. Ortalama sıcaklık 30 derece civarındadır. Yerleşimin coğrafik durumu (dağların denize dik olması) sebebiyle iç kesimler kıyıda daha fazla yağış almaktadır. Nem oranı diğer sahil kentlerine göre düşüktür.

Sığla Ağacı

Bitki Örtüsü ve Canlı Türleri

Bölge bitki örtüsü, kıyıda makiler ve daha yüksek yerlerde Konifer ormanlarından meydana gelir. Bu ormanlar *Pinus nigra* (Karaçam), *Pinus brutia* (Kızılcım) ve *Cedrus sp.* (Sedir) ormanlarıdır. Kıyılarda fundalıklar, zeytinlikler, meşelikler ve narenciye bulunmaktadır. Ayrıca dere içlerinde, deltalarda ve taban suyunun yüksek olduğu yerlerde yetişen *Liquidambar orientalis* (Günlük ağacı) ormanları endemik türler arasında yer almaktadır. Makiler arasında önemli yer tutan palamut ağacı, delice zeytin, ahlat, sandal, akçakesme, menengiç, keçi boynuzu, defne, hayıt, mersin, tes-

Caretta Caretta

pih ağacı, andız, söğüt, akasya sumak, karamuk gibi başlıca ağaç türleri bulunmaktadır. Dere ve su kenarlarında ise çınar, kavak, kızılağaç bol miktarda görülmektedir.

Bölgenin önemli ot türleri ise tırtıl, deve diken, efek, kanyaşı, ayrık, topalak, sirken, yabani yulaf, yabani çulluk, narpız, tuzluk, ada çayı, salep, bağdibi, kara diken, sakız diken ve çakırdikenidir.

Akdeniz havzası içinde 5 türle temsil edilen deniz kaplumbağalarından 3 tür (*Caretta caret-*

Sarsala Koyu

ta, Chelonia mydas, Dermochelys coriacea) ülkemiz sularında tespit edilmiştir. Bern Sözleşmesi ve CITES ile koruma altına alınan *Caretta caretta* türünün yuvalama alanlarından bir tanesi de Fethiye-Çalış kumsalıdır. 1988 yılındaki Barcelona Sözleşmesi gereğince “Özel Çevre Koruma Bölgesi” ilan edilen bölge aynı zamanda arkeolojik sit alanıdır.

Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesinde, Bern ve Barselona sözleşmeleri ile IUCN listesine göre Akdeniz'de koruma altına alınan türlerden 40'ı tespit edilmiştir. Bölgede en fazla türle temsil edilen grup Mollusca (7 tür) olup, bu grubu Porifera (6 tür) ve Crustacea (6 tür) izlemektedir. İstasyonlarda sürüngenlere (*Caretta caretta* ve *Trionyx triunguis*) ve memelilere (*Monachus monachus* ve *Tursiops truncatus*) ait ikişer tür saptanmıştır.

Babadağ

Göcek

Bölge, turizm açısından Marmaris ve Bodrum gibi batı Anadolu'nun önemli turizm merkezlerinden biridir. Son yıllarda yamaç paraşütü, yat turizmi ve su altı sporları alanlarında organizasyonlar ile ilçe turizminde önemli gelişmeler sağlanmıştır. Ancak turizmin artışıyla paralel olarak gelişen yat turizmi ile koyları ziyaret eden teknelerin sualtı zeminine zarar verdikleri tespit edilmiştir. Bu zararları ortadan kaldırmak için 2010 yılından itibaren şamandıra/tonoz sistemi kurulmaya

Gemiler Koyu

başlanmıştır. Bu sayede deniz çayırlarının yok olması engellenmeye çalışılmaktadır.

Yörenin, özel çevre koruma bölgesi olarak ilan edilmesiyle kıyı-deniz ekosistemi ve içerdiği biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliğinin uzun vadede sağlanması, endemik türlerin yaşam alanlarının korunması hedeflenmiştir. Bu kapsamda Fethiye-Göcek bölgesi için yapılan projelerle bölgenin koruma-kullanım dengesinin sağlanması amaçlanmıştır.

**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI**
TABİAT VARLIKLARINI KORUMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

 Mustafa Kemal Mah. Eskişehir
Devlet Yolu (Dumlupınar Blv.) 9. km.
No: 278 Çankaya - Ankara
 0312 222 12 34
 0312 222 26 61